

Stortingslijst van het archief van de Arbeidershogeschool/ Ecole Ouvrière Supérieure (EOS) (1894-1941, 1943-1944, 1968-1970)

(S/1992/019, S/1982/030, S/1996/214, S/1998/061)

Isabelle Crombé
Martijn Vandenbroucke

INLEIDING

De Arbeidershogeschool werd in 1921 gesticht met de vorming van militanten voor politieke, syndicale en coöperatieve organisaties als doel. De beheerraad werd gevormd door het bestuur van de Centrale voor Arbeidersopvoeding (CAO) waarin alle grote socialistische organisaties vertegenwoordigd waren. Hendrik de Man werd van 1921 tot 1922 met de algemene administratieve en pedagogische leiding belast. Hij werd opgevolgd door Piet Landsvreugt als secretaris van de Vlaamse sectie en Léon Delsinne als secretaris van de Franstalige sectie. In 1924 werd Landsvreugt opgevolgd door Désiré Bouchery, Jean Nihon volgde in 1935 Delsinne op. De monitoren waren Max Buset, Gust De Muynck, Frans Longville en in 1928 Frans Zoete en Jean Nihon.

Het archief, afkomstig uit een conglomerataarsarchief waarin zich ook archief van het Bureau voor Sociaal, *La Bonne Graine* en de Rode Valken bevond, werd aanvankelijk ontsloten onder de naam archief Hendrik de Man. Het bevat boekhoudkundige stukken, briefwisseling, verslagen en lijsten over de werking van de school, de leraren en de leerlingen. Daarnaast zijn er reeksen 'Informations Internationales' en 'Communications sur la Situation des Prisonniers Politique', en ook een dossier over de geschiedenis van de metaalbewerkerbond van Hoboken. In 2006 werd de oorspronkelijke inventaris herwerkt, hernummerd en aangevuld (stuknummer 21). Later in hetzelfde jaar werd het archief aangevuld met cursusmateriaal dat de studente Cecile Delrue bijhield (stuknummers 22-44). Begin 2010 werden vervolgens een aantal stukken toegevoegd uit de zogenaamde Moskouse archieven en uit het archief van BSP-afdeling Ledeberg (waar ze per abuis terechtgekomen waren). Het archief bevat 69 nummers, opgeborgen in 5 archiefdozen. Het bestrijkt de periode 1894-1970 en is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.

BIBLIOGRAFIE

Geert DEBRUYNE, Centrale voor Arbeidersopvoeding. Van haar stichting in 1911 tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, RUG, licentiaatsverhandeling, 1976.

Luc JANSSENS, 75 jaar Centrale voor Arbeidersopvoeding - Centrale voor Socialistisch Cultuurbeleid, Brussel: CSC 1986.

Socialistisch Welzijnswerk, 5(1982)3.

STORTINGSLIJST

- | | | |
|----|---|----------|
| 1 | Dossier betreffende facturen van boekhandel De Wilde Roos.
1922-1923, 1927-1929 | 1 omslag |
| 2 | Dossier betreffende de boekhoudkundige toestand.
1921-1935 | 1 omslag |
| 3 | Briefwisseling van Hendrik de Man betreffende de oprichting van de
Arbeidershogeschool.
1921 | 1 omslag |
| 4 | Dossier betreffende een reis naar Groot-Brittannië door de leerlingen van de
Arbeidershogeschool.
1921-1922 | 1 omslag |
| 5 | Briefwisseling van Piet Landsvreugt betreffende cursussen, lesuren en vergoedingen van
de leraren (o.m. J. Kuypers, F. Engels, J. Doms, H. en L. Craeybeckx).
1923-1924 | 1 omslag |
| 6 | Omzendbrieven aan de leraren.
1923 | 1 omslag |
| 7 | Briefwisseling van Piet Landsvreugt met leerlingen betreffende vergoedingen en stages.
1923-1924 | 1 omslag |
| 8 | Briefwisseling van Frans Zoete met leerlingen en leraren betreffende de werking.
1936-1937 | 1 omslag |
| 9 | Lijsten met uitslagen van leerlingen.
1926, 1936-1937 | 1 omslag |
| 10 | Lijsten en programma betreffende de cursussen en lesuren.
1932-1933, 1936-1937 | 1 omslag |
| 11 | Dossier betreffende de voordracht van leerlingen.
1935-1936 | 1 omslag |
| 12 | Verslagen betreffende bezoeken door de leerlingen.
1923-1932 | 1 omslag |
| 13 | Nota's voor de cursussen betreffende mutualiteiten, coöperaties en arbeiderswoningen.
1923-1936 | 1 omslag |
| 14 | Stukken ter illustratie van diverse cursussen.
1910, 1911, 1926, 1929 | 1 omslag |

- | | | |
|----|--|----------|
| 15 | Stukken betreffende de ‘Communications sur la Situation des Prisonniers Politiques’.
1934 | 1 omslag |
| 16 | Stukken betreffende de ‘Informations Internationales’.
1931 | 1 omslag |
| 17 | Stukken betreffende de ‘Informations Internationales’.
1933 | 1 omslag |
| 18 | Stukken betreffende de ‘Informations Internationales’.
1934 | 1 omslag |
| 19 | Stukken betreffende de ‘Informations Internationales’.
1936 | 1 omslag |
| 20 | Stukken betreffende de Metaalbewerkersbond Hoboken.
1894-1939 | 1 omslag |
| 21 | Dossier betreffende de bouw van het schoolgebouw te Anderlecht.
1968-1970 | 1 omslag |
| 22 | Stukken betreffende ‘Berichten voor leerlingen en oud-leerlingen’.
1943-1944 | 1 omslag |
| 23 | Syllabus ‘Economische aardrijkskunde’.
[1943] | 1 stuk |
| 24 | Dossier betreffende de cursus ‘Sociale verzekeringen’ van de specialisatie
‘Arbeidersvraagstukken’.
[1937] | 1 omslag |
| 25 | Dossier betreffende de cursussen ‘Bedrijfsleer’ en ‘Nijverheidshygiëne’ van de
specialisatie ‘arbeidersvraagstukken’.
[1937] | 1 omslag |
| 26 | Dossier betreffende de cursus ‘De mutualistische beweging in België’ van de
specialisatie ‘Arbeidersvraagstukken’.
[1939] | 1 omslag |
| 27 | Dossier betreffende de cursussen ‘Arbeidersregime’ en ‘Statistiek’.
[1939] | 1 omslag |
| 28 | Syllabus ‘Coöperatie’ door Frans Detiége.
[1940] | 1 stuk |
| 29 | Dossier betreffende de cursus ‘Arbeidswetgeving’.
[1940] | 1 omslag |

30	Dossier betreffende de cursus 'Hygiëne en esthetiek der woning' van de specialisatie 'Kinderzorg-bijstand'. [1934]	1 omslag
31	Syllabus 'Overzicht van het burgerlijk recht in verband met het maatschappelijk dienstbetoon' door Cyriel de Swaef. Z.d.	1 stuk
32	Syllabus 'De wettelijke bescherming van vrouw en kind' van Cyriel de Swaef. [1934]	1 stuk
33	Dossier betreffende de cursus 'Gezondheidsleer'. [1940-1941]	1 omslag
34	Dossier betreffende verschillende cursussen 'Psychologie'. [1929, 1933, 1937, 1941]	1 omslag
35	Dossier betreffende de cursus 'Sociale instellingen'. [1936]	1 omslag
36	Syllabus 'Huishoudkunde' door Yvonne de Man. [1940]	1 stuk
37	Dossier betreffende verschillende cursussen over de geschiedenis van België. [1938, 1940]	1 omslag
38	Dossier betreffende verschillende cursussen over de economie. [1939]	1 omslag
39	Syllabus 'Taalzuivering en stijl' door M. Collin. Z.d.	1 stuk
40	Syllabus 'Kunstgeschiedenis' door H.-F. Bouchery. [1937]	1 stuk
41	Syllabus 'Boekhouding' door Mermans. [1937]	1 stuk
42	Dossier betreffende verschillende cursussen over het onderwijs. [1939-1940]	1 omslag
43	Dossier betreffende verschillende cursussen over het recht. [1936, 1938]	1 omslag
44	Dossier betreffende verschillende cursussen over de aardrijkskunde. [1939]	1 omslag

45	Syllabus 'Psychologie' door Jean Nihon voor het academiejaar 1933-1934. [1933]	1 stuk
46	Syllabus 'Algemene geschiedenis' door Isabelle Blume voor het academiejaar 1926-1927. [1926]	1 stuk
47	Syllabus 'Algemene geschiedenis' door Isabelle Blume voor het academiejaar 1931-1932. [1931]	1 stuk
48	Syllabus 'De coopératie' door Victor Serwy. Z.d.	1 stuk
49	Syllabus 'Economische en sociale geschiedenis van België' door G. des Marez voor het academiejaar 1925-1926. [1925]	1 stuk
50	Syllabus 'De syndicale actie' door Delsinne. Z.d.	1 stuk
51	Briefwisseling. 1921-1923, 1930, 1932, 1937	1 omslag
52	Syllabus 'Het beheer van coöperaties' door André Huysens. Z.d.	1 stuk
53	Syllabus 'Sociale en morele rol van de vrouw' door Isabelle Blume voor het academiejaar 1932-1933. [1932]	1 stuk
54	Syllabus 'Geleide economie en socialisatie' door Léon Delsinne. Z.d.	1 stuk
55	Syllabus 'Geschiedenis van de Engelse arbeidersbeweging' door Arthur Wauters voor het academiejaar 1928-1929. [1928]	1 stuk
56	Syllabus 'Arbeidsregime' door Louis de Brouckère voor het academiejaar 1927-1928. [1927]	1 stuk
57	Syllabus 'Kolonisatie' door Arthur Wauters voor het academiejaar 1930-1931. [1930]	1 stuk
58	Syllabus 'Arbeidswetgeving' door J. Lombaerts voor het academiejaar 1930-1931. [1930]	1 stuk

- 59 Syllabus ‘Mutualisme en sociale verzekeringen’ door Max Patteet voor het academiejaar 1930-1931.
[1930] 1 stuk
- 60 Syllabus ‘Geschiedenis van de Duitse arbeidersbeweging’ door Arthur Wauters voor het academiejaar 1930-1931.
[1930] 1 stuk
- 61 Syllabus ‘De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen’ door Lode Maerten voor het academiejaar 1929-1930.
[1930] 1 stuk
- 62 Syllabus ‘Enquetes – statistieken – bureeltechnieken’ door Jean Nihon voor het academiejaar 1930-1931.
[1930] 1 stuk
- 63 Syllabus ‘De economische crisis’ door Léon Delsinne.
Z.d. 1 stuk
- 64 Syllabus ‘Enkele aspecten van de hedendaagse economische en sociale evolutie’ door G. Koulischer.
Z.d. 1 stuk
- 65 Syllabus ‘Noties over de economische geografie’ door Jean Nihon voor het academiejaar 1935-1936.
[1935] 1 stuk
- 66 Verslag betreffende een cursus over de Nationale Bank.
Z.d. 1 stuk
- 67 Stukken betreffende de materialistische geschiedenisopvatting en het marxisme.
Z.d. 1 omslag
- 68 Syllabus ‘Sociale stelsels’ door J. Dekock voor de gewestelijke school Mechelen.
Z.d. 1 stuk
- 69 Syllabus ‘Werkgeversorganisaties in België’ door Jules Dekock.
Z.d. 1 stuk

OVERGEBRACHT NAAR ANDERE DEPARTEMENTEN

Overgebracht naar het departement Bibliotheek

- Tijdschriften
- La Coöperation Belge 20/11/1930
- Faits et Nouvelles d'Extrême-Orient nr.5
- Dans le Nord de l'Europe. En Suède (Alph. Octors)
- Le problème de la colonisation Franque et du régime agraire en Belgique